

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie *Ambtelijke praktijk*

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd *Sprekend verleden*

De keus van Ithai

'Maar Ithai antwoordde de koning en zeide: Zo waarachtig als de Heere leeft en mijn heer de koning leeft, in de plaats waar mijn heer de koning zijn zal, hetzij ten dode, hetzij ten leven, daar zal uw knecht voorzeker ook zijn!' (2 Sam. 15:21)

De zaak van Koning Jezus staat er niet best voor. Er is veel afval. Velen keren de Heere en Zijn dienst de rug toe. Het Evangelie van Gods genade kan steeds minder mensen bekoren. Velen houden het maar liever bij de dingen van dit leven. Wat er na de dood komt zullen ze wel zien.

Als de voortekenen niet bedriegen dan zal de secularisatie in snel tempo doorgaan. Er zijn krachten op de been die het als een van hun idealen beschouwen om de invloed van het christelijk geloof uit onze samenleving weg te dringen. Voor Jezus en Zijn Woord is geen plaats meer. Het geloof in Hem heeft afgedaan. Met een ijver die een betere zaak zou passen zijn ze bezig om alles wat kerk is af te breken en velen blijken weinig weerstand te kunnen of te willen bieden.

Bovendien lijkt het er op dat de Koning Zelf daar maar weinig tegenover stelt. Hij lijkt die afbraak ongehinderd te laten voortgaan. Er zijn wel eens tijden geweest dat Hij luid en duidelijk getuigenis gaf aan het Woord van Zijn genade, maar daar is nu weinig van te merken. Is Jezus nog wel Koning? Een mens moet wel een groot geloof hebben om in een tijd als de onze nog vol te houden dat Hij werkelijk regeert en dat alle macht aan Hem gegeven is.

Van Davids koningschap was ook weinig te zien. In onze tekst is hij op de vlucht. Zijn leven wordt bedreigd, nota bene door zijn eigen zoon. Zijn kroon draagt hij niet meer. Hij vertoont alle tekenen van een man die in zware rouw is. Hij loopt bovendien op blote voeten. Is dat, is dat een koning? Wie zou zich nog bij hem willen aansluiten? Zijn zaak staat er maar penibel voor.

Toch zijn er getrouwen. Onder hen is ook een buitenlander, een Filistijn. Enige tijd geleden is hij bij David gekomen en heeft hij hem zijn diensten aangeboden. Maar toen stond Davids troon nog stevig. Toen was er nog eer te behalen in Davids dienst. Nu echter niet meer.

Toch blijft deze man bij hem. Ithai heet hij. Hij bracht een contingent soldaten mee en ook die bevinden zich bij David. Wat motiveert deze Ithai? Wat ziet hij in David? In deze koning op blote voeten? Velen hebben deze koning al in de steek gelaten. Hij wordt veracht en bespot. Kan Ithai niet beter hun voorbeeld volgen?

David wil zelf ook graag weten waarom Ithai blijft. Daar doet hij dan ook onderzoek naar. Trouwens, David moet voorzichtig zijn. Het zou zomaar kunnen, dat Ithai een spion is, waar hij nog veel last van zou kunnen krijgen. Vandaar dat eerlijke onderzoek. Het moet Ithai zelf ook

duidelijk voor ogen staan waarom hij David wil volgen, ook als dat volgen betekent een kruis dragen en zichzelf verloochenen.

Ithai deinst voor dat onderzoek niet terug. Hij heeft erop gerekend en hij kan wel een verklaring geven ook. Het komt er eenvoudig op neer, dat hij meer gezien heeft in David dan alleen die vluchteling die zijn leven niet zeker is. David is Gods gezalfde koning. David is de drager van Gods beloften. David staat onder Gods bescherming. Daar is op dit moment weinig van te zien, maar het is allemaal toch waar. Het geloof wéét dat. Ook Ithai's geloof. En in dat geloof kan hij deze keus maken en deze belijdenis afleggen. Onder aanroeping van Gods Naam.

Het geloof bezwijkt niet als de zaak van de Koning er slecht lijkt voor te staan. Dat geloof rekent immers niet met de dingen die we zien, maar met de dingen die we niet zien. Dat geloof heeft genoeg aan het Woord. Gods Woord. In de kracht van het geloof in dit Woord is het ook vandaag mogelijk om vast te houden aan de onoverwinnelijke zaak van Koning Jezus. Zelfs dan als de seculiere wind om ons heen loeit. Maar dan moeten we in deze Koning wel iets meer gezien hebben dan wat de wereld in Hem ziet. Hij is nog altijd Gods gezalfde Koning. Een Koning Die ook zalig maakt.

Wie ziet er in Hem zoveel dat hij niets anders kan doen dan Hem volgen en dienen? Niet gedwongen, maar uit vrije keus. Uit liefde. Van binnen overtuigd door Gods Geest.

P. den Butter

Daniël voor jongeren

Bisschop Ambrosius (339-397) van Milaan was een godvrezend en dapper man. Hij durfde het aan om de Romeinse keizer Theodosius I te weigeren aan het heilig Avondmaal. De keizer had in de Griekse stad Thessaloniki duizenden mensen om laten brengen. En hoewel Theodosius de machtigste man op aarde was, schroomde Ambrosius niet om hem te bestraffen. Hij zei tegen de keizer: 'U wilt de vergeving van David ontvangen? Dan zult u ook de boete van David moeten doen'. Hij schreef hem vervolgens een brief dat de keizer net als ieder ander mens aan de wetten van God is gebonden. Dat ging in tegen de Romeinse rechtsregel: princeps legibus solutus est: de keizer is aan geen wet gebonden. Maar Ambrosius dwong de machtige keizer tot boetedoening van een jaar.

Diezelfde onverschrokkenheid zien we ook bij Daniël. Hij durfde het ook aan om tegen Nebukadnezar te zeggen dat zijn leven vol zat met zonde. Dat was niet zonder risico voor Daniël. Om dat tegen die grote en machtige heerser te zeggen. Dat zijn leven vol was van ongerechtigheden en dat hij de ellendigen geen genade bewees. Dat hij een onrechtvaardige koning was. Daniël durfde hem aan te zeggen dat hij zijn leven moest veranderen en dat hij moest breken met zijn zonden en wel onmiddellijk. Met andere woorden, dat Nebukadnezar zich moest bekeren tot God.

Daniël liep wel gevaar door deze boodschap. Want als zulke woorden verkeerd zouden vallen, als Nebukadnezar boos zou worden, dan was het afgelopen met Daniël. Dan kostte hem dat zijn leven. Maar Daniël kon niet anders. We zien een oprechte bewogenheid bij Daniël met het lot van Nebukadnezar.

In vers 19 lezen we dat Daniël diep geschokt is als hij de droom van Nebukadnezar heeft gehoord. *Hij ontzette zich en zijn gedachten beroerden hem, een uur lang.* Hij blijft er niet koud onder wanneer hij het oordeel moet aanzeggen. Hij moet het doen, want dat is de opdracht van de Heere. Maar hij heeft zelf onder het woord dat hij moet verkondigen. Hij moet Nebukadnezar vertellen dat die

zelf die boom is. Nebukadnezar is zelf die mens wiens hart veranderd zal worden in het hart van een beest. Nebukadnezar zelf zal zich als een dier gaan gedragen. En het zal zeven tijden duren, dat wil zeggen: zeven jaren. Of we dit letterlijk moeten nemen, weet ik niet. Het getal zeven kan ook symbolisch zijn. Zeven is het getal van de volheid. Het wil zeggen dat het net zolang duren tot de maat vol is. Totdat Nebukadnezar zal erkennen dat de Heere God is. Nebukadnezar moet leren en erkennen dat er in de hemel geregeerd wordt. En dat daar de beslissingen vallen. Hij moet erkennen dat hij alleen regeert bij de gratie van de Koning der koningen. En als hij dat erkent, dan is er verwachting, dan is er nog hoop. En wordt uitgebeeld in die afgehouden stomp en die wortels. Dat mag blijven staan. En dat geeft aan dat er toch nog nieuw leven mogelijk is.

En het is juist vanwege die hoop dat Daniël met alle klem er bij de koning op aandringt dat hij zich moet bekeren. Hij verklaart niet alleen de droom, maar hij maakt er een heel persoonlijke toepassing bij, gericht op het hart van de koning.

En zo deed ook bisschop Ambrosius dat bij keizer Theodosius. Hij schreef aan hem een lange brief, waarin we onder andere lezen: *Ik wil u niet vernederen, maar uw ziel voor God verootmoedigen. De zonde wordt slechts weggenomen door tranen en boete. Ik raad u, ik smeeek u, ik spoor u aan, ik waarschuw u! Als u mij gelooft, erken dan de waarheid van wat ik zeg. Als u mij niet gelooft, vergeef mij dan wat ik doe, want ik stel hierin God boven alles. Moge uwe majesteit in het grootste geluk en de grootste voorspoed een eeuwige vrede genieten!*

Dat is dus de boodschap, jongelui. De Heere is geduldig. De apostel Petrus zegt in zijn tweede brief, dat de Heere lankmoedig over ons is. Hij wil niet dat er mensen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen. Dat zien we hier. Terwijl Hij het oordeel over Nebukadnezar bekend maakt, roept Hij nog tot bekering en belooft Hij het leven. Zo komt die oproep ook vandaag weer tot jullie. Heel ernstig en heel welmenend. Bekeer je toch! Waarom zou je toch sterven? De Heere zegt: Ik heb geen behagen in je eeuwige dood. Maar ik heb behagen in je eeuwige leven. Wat werkt die boodschap uit bij jou?

M.A. Kempeneers
makempeneers@kliksafe.nl

Daniël 4:27

27 Daarom, o koning! laat mijn raad u behagen, en breek uw zonden af door gerechtigheid, en uw ongerechtigheid door genade te bewijzen aan de ellendigen, of er verlenging van uw vrede mocht wezen.

De Heere werkt middellijk

DL 3 en 4 art. 17

Lezen, overdenken en verwerken. ‘Verwerken’ betekent volledig beseffen en aanvaarden (volgens het woordenboek van Van Dale). De genoemde werkwoorden hebben betrekking op het leven. Zij hebben betrekking op de vorming, de ontwikkeling en de stuurgeving van het leven. Gods Woord staat daar niet buiten. Gods Woord heeft als Eerste alles te zeggen voor het leven en zelfs voor de eeuwigheid. In Zijn goedheid en liefde tot ons, gebruikt de Heere beelden uit de natuur om daarin aan te geven Zijn werk en de ontwikkeling daarvan.

In art. 16 hebben de opstellers gewezen op de herscheppende daad van God. In art. 17 gaan zij daar verder op in. Op zich is die daad een niet te doorgronden daad die in het mensenleven plaatsvindt. Gelijk elke geboorte een Godswonder is. Wie daarop acht geeft en ziet hoe alles functioneert, eindigt in de scheppende daad van God. Daaraan denkend staat in art. 17 ‘Het is de almachtige werking van God waardoor Hij dit ons natuurlijk leven voortbrengt en onderhoudt.’

Middelen

Gaat het nu over het laatste, dan wordt terecht in art. 17 gewezen op het gebruik van de middelen. Zeker, de Heere is niet aan middelen of een middellijke weg gebonden, maar Hij heeft Zich daaraan willen verbinden. Het middellijk zorgen van

God tijdens de veertig jaar durende woestijnreis mogen we niet voorbijzien. Ook hebben we te denken aan het middellijk zorgen door Christus. Wat heeft Christus niet gedaan. Hij heeft meer dan eens duizenden wonderlijk gevoed. Door de goedheid van de Heere kunnen we spreken van levensmiddelen en van geneesmiddelen. Welk een gave van Hem. Rijk wil Hij zelfs de middelen zegenen. We hebben hier toch wel oog voor? We hebben te denken aan datgene wat er op het veld en op de akker gebeurt. Dat geschiedt jaar op jaar. Het land wordt bewerkt. Het land wordt geploegd en geëgd.

Iedere keer weer. Daarna komt het zaaïen of het poten. Wanneer dit niet gebeurt, dan wordt er alleen maar onkruid gezien. Er staat: wie niet zaait zal niet maaïen. Wie het zaaïen nalaat, ontvangt niets. Is het nu zo dat wie dit doet alles vanzelf ontvangt? Die aanvaarding van dit automatisme kan er zijn. Maar het is geenszins een automatische zaak. Wat verkregen wordt kan levensverrijking en levensgenieting geven. Het kan zijn dat men daarin opgaat. Dit komt in onze tijd veel voor. Die geest heerst erg. En dat niet alleen buiten de kerk. De Heere zegt immers: Dit volk heeft een afvallig en wederspanning hart; zij zijn afgevallen en heengegaan: En zij zeggen niet in hun hart: Laat ons nu de HEERE onze God vrezen, Die de regen geeft, zo vroege regen als spade regen op zijn tijd; Die ons de werken, de gezette tijden van de oogst bewaart, Jer. 5:23 en 24. Hoe is het in ons leven en hoe is het in heel de samenleving?

Zouden we zonder toezegging van vrucht op het werk ook willen werken?

Genademiddelen

Vanaf onze geboorte zijn er naast levensmiddelen en geneesmiddelen genademiddelen geschonken. Het gegeven Woord is het eerste en belangrijkste genademiddel. Dat wil niet zeggen dat we Doop en Avondmaal mogen onderschatten. In onze tijd is er toenemende onderschatting van de Woordbediening en de Evangelie-

verkondiging. Hiermee hangt samen dat het spreken over Woordvrucht afneemt. Daarentegen worden Doop en Avondmaal sterk benadrukt. Terecht staat er in art. 17 dat het Evangelie het zaad der wedergeboorte is en zelfs dat het een spijs der ziel is. Dit ziet op levensonderhouding en op levensversterking. We kunnen hierbij denken aan Elia die door de Heere van voedsel werd voorzien. Daardoor werd zijn leven onderhouden en versterkt. Het Woord kan zelfs eten en drinken worden genoemd, Psalm 36:2. Wordt daarbij geleefd, dan komt er een band aan de genademiddelen en werk met de genademiddelen. De opstellers werken met een open Bijbel. Zij wijzen op de apostelen. Het boek Handelingen geeft het eerste zendingswerk weer in de eerste christelijke gemeenten. Dat zendingswerk is universeel. Wat is er veel gewerkt. Er werd dag en nacht gearbeid onder alle omstandigheden. Soms wist men daarbij wat men te wachten stond. Maar dit was de levenskracht,

de levenssteun en de levensverwachting: Hij Die u roept is getrouw, Die het ook doen zal. De schrijver van het boek Handelingen, Lukas, die veel gehoord, gezien en meegemaakt heeft, schrijft dat het prediken van het Koninkrijk Gods en het leven van de Heere Jezus Christus, met alle vrijmoedigheid en onverhinderd door-ging. De Heere wrocht mede! Is dat vandaag ook de kracht en steun om te werken in en voor het Koninkrijk Gods? Want die arbeid is niet ijdel in de Heere. Zouden we zonder toezegging van vrucht op het werk ook willen werken? Calvijn was er goed aan toe toen hij uitsprak: Het geeft niet als ik verteerd word, als ik maar van dienst mag zijn. Laten we nimmer vergeten wat de Vader heeft gewild en waarmee de Zoon heeft ingestemd en waaraan de Heilige Geest Zich niet onttrokken heeft. De drie-enige God is één. De opstanding van Jezus Christus op de eerste dag van de week is het werk van de drie-enige God. De uitstorting van de Heilige Geest en de zondag zijn bijzonder sprekend. Wat er geschied is, heeft ons veel te leren en dat onderwijs zegent de Heere. Laten we dat merken in woord en gesprek? Laat niet langs ons heengaan wat in art. 17 verder staat. De weg van het gehoorzamen aan God wordt gezegend.

Zegen

Als voorbeeld, ja als levensvoorbeeld, moeten we letten op Ruth. We moeten acht slaan op haar houding, haar gedrag, haar levenshouding, haar getrouwheid (Ruth 2). Deze zaken hebben ook dienaren van het Woord veel te zeggen. Een levensspiegel wordt hen daarin voorgehouden. Zoals Ruth steeds op de akker bezig was, al bukkend en aren lezend, zo dient een dienaar getrouw en dagelijks om te gaan met het Woord van God. Hij dient dat biddend te doen. Een dienaar dient te bukken. Bukken bleef het werk van Ruth. Na de twee treffende ontmoetingen en ondervindingen had Boaz dit tot de maaiers gezegd: Laat Ruth ook tussen de garven oplezen en beschaamt haar niet. Ja, laat ook allengskens van de handvullen voor haar wat vallen en laat het liggen dat zij het opleze en bestraf haar niet (Ruth 2). Zo behoort er

steeds biddend omgegaan te worden met het Woord van God. Dit leven, dit biddend omgaan met het Woord, blijft niet ongezegend. De kracht en de lust nemen toe om het dienstwerk te doen. Het persoonlijk leven staat daar niet buiten. Elke dag ging Ruth naar de akker. Wie op dezelfde wijze, net als Ruth, geknield bezig mag zijn op Gods akker, zal naar de toezegging des Heeren niet zonder zegen blijven. Wat kan de belofte des Heeren moed-gevend zijn in bepaalde omstandigheden. Gods werk gaat door! Ondanks! Vul maar in. Het werk is niet ver-

geefs. Die met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien. Dragende zijn schoven, Psalm 126. Met verering van God, gelijk terecht staat in art. 17. God de Heere alleen komt de eer toe. God komt de eer toe vanwege de middelen die Hij geeft, alsook vanwege de zaligmakende vrucht en kracht daarvan. Hem komt alle heerlijkheid toe tot in der eeuwigheid. Amen. Laten we bedenken waarop het bekende woord 'Amen' het slotwoord is.

M.C. Tanis

Van de redactie

Nieuwe lay-out

Het verblijdt ons dat er veel positieve reacties op de nieuwe lay-out van ons blad zijn binnengekomen. Nogmaals spreken wij de wens uit dat de nieuwe vormgeving het lezen van het blad ten goede zal komen. De Heere zegene de inhoud van ons blad.

Zendingsdag Elburg

D.V. 23 juli zal er weer zendingsdag gehouden worden in de Ichtuskerk aan de Vrijheidsstraat. Vele vrienden en bekenden ontmoeten elkaar en spreken met elkaar. De Heere geve een gezegende dag. Opening en sluiting ds. J. de Bruin. Sprekers: ds. M.C. Tanis, ds. K. Visser, ds. W. Roos (HHK) en br. W.L. van der Staay zal de vertelling voor de kinderen verzorgen. Aanvang: 's Morgens half elf en 's middags twee uur.

Ontmoetingsdag Urk

We geven alvast de datum door, dan kunt u die noteren: D.V. zaterdag 13 september 2014 in de CGK 'Eben-Haëzer' op Urk.

Prof. dr. A. Baars

We feliciteren ds. Baars van harte met zijn zijn 40-jarig predikantschap. We betrekken daarin ook zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen. Wij hopen van harte dat hij nog vele jaren in onze kerken het Woord van God mag uitdragen en wensen hem en al de zijnen van harte Gods zegen toe.

Vakantietijd

Het is in de gemeenten te zien dat de vakantietijd weer is aangebroken. Sommigen blijven in Nederland, anderen gaan verder weg. De Heere geve dat een periode van rust nieuwe krachten mag geven om de gegeven taak weer te vervullen. We denken ook aan hen die thuis blijven, soms thuis moeten blijven om diverse oorzaken. De Heere gedenke hen in alle opzichten.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal in verband met de vakantietijd over vier weken verschijnen: D.V. dinsdag 12 augustus 2014 verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 31 juli.

AvH

Gezangen

Dank u voor de vraag over het zingen van gezangen in de eredienst. Allereerst iets over het verschil tussen psalmen en gezangen. De psalmen zijn, zoals u terecht stelt, geïnspireerd door de Heilige Geest. Ze zijn onderdeel van het onfeilbare Woord van God. Al kan een gezang voluit bijbels zijn, een gezang is en blijft mensenwerk.

De dichter kan verlicht zijn door de Heilige Geest, maar was bij het dichten niet geïnspireerd door de Heilige Geest. Zoals er een verschil is tussen de Bijbel en onze Catechismus, zo is er ook een verschil tussen een psalm en een gezang. De Catechismus is voluit bijbels, maar de opstellers zijn niet geïnspireerd. De bijbelschrijvers wel. Denk aan 2 Tim. 3:16 waar staat: “Al de Schrift is van God ingegeven”, en aan 2 Petrus 1:21. Daar staat: “Want de profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil van een mens, maar de heilige mensen Gods, van de Heilige Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken”.

Zoals nu ook in de eredienst uit de Catechismus wordt gelezen en gepreikt, zo kunnen we in de eredienst ook gezangen zingen. Zoals een preek uit de catechismus in alles moet overeenstemmen met Gods Woord, zo moet een gezang in alles eveneens overeenstemmen met Gods Woord. Als we dit als criterium stellen en terecht, dan zitten we evenwel gelijk met een probleem. Want wie gaat uitmaken of dit of dat lied volkomen bijbels is? Want over de inhoud van Gods Woord wordt verschillend gedacht. De een verdedigt met de Bijbel in de hand de kinderdoop en een ander de grootdoop. De een ziet met de Bijbel in de hand de gehele gemeente als gelovigen en een ander verdedigt met dezelfde Bijbel in de hand dat we onderscheiden moeten tussen gelovigen en niet gelovigen, ook in de gemeente. Daarom is het veel beter om bij de Psalmen te blijven als het om de eredienst gaat. Want als mensen moeten bepalen wat we zingen, dan komt de een voorzichtig met een bundeltje van “enige gezangen” aanzetten, terwijl in andere gemeenten van ons kerkverband keus is uit wel honderden liederen. Laten we daarom de grens trekken bij de liederen die Gods Woord ons presenteert. Salomo heeft wel 1005 liederen gemaakt, maar geen van die liederen is bewaard gebleven. Wel die 150 van met name David. Dat heeft ons veel te zeggen.

Mag een dominee gezangen citeren? Ja natuurlijk. Als het maar bijbels is en overeenkomstig de bevinding van Gods volk. We citeren toch ook uit de belijdenisgeschriften? Ik heb zelf ook wel momenten dat ik het betreur dat we na de preek bijvoorbeeld nu eens niet met z'n allen het “Hoog omhoog, mijn ziel, naar boven” van Jodocus van Lodenstein kunnen zingen. Maar gesteld dat mijn kerkenraad daarin toestemde, wat moet ik dan met een verzoek van een gemeentelid om ook eens “Welk een vriend is onze Jezus”

te zingen? Een reden te meer om het maar bij de Psalmen te houden. Zingen die niet van de Heere Jezus? Wie dat zegt moet dat maar eens bewijzen.

Als we zeggen dat de Psalmen geïnspireerd zijn, dan hebben we het natuurlijk over de 150 Psalmen uit het Oude Testament. Dan hebben we het niet over een berijming van de liederen Sions. Een berijming is, net als een vertaling van de Bijbel, mensenwerk. Aan een vertaling en aan een berijming kunnen gebreken kleven. Omdat het een werk van mensenhanden is. Maar in de vraag gaat het over het principiële verschil tussen een psalm en een gezang, niet over allerlei berijmingen. Daar ga ik nu maar niet op in. En voor de rest hebben we buiten de eredienst om vele

“

Aan een vertaling en aan een berijming kunnen gebreken kleven. Omdat het een werk van mensenhanden is.

mogelijkheden om te zingen wat ons hart begeert. Hoeveel koren tellen we in ons land niet! Wat een kooravonden zijn er. De mannenzang in Katwijk bijvoorbeeld is ook prachtig en zorgt voor een volle kerk. Toch had ik na zo'n avond zingen van allerlei liederen in de Nieuwe Kerk in Katwijk iets onbevredigends over me. En bij een Psalmzangmiddag in die grote kerk van Haarlem werd terstond mijn hart geraakt. Wat zou dat toch zijn? Wie het weet mag het zeggen. Als er een cd opstaat van het Urker mannenkoor Hallelujah zing ik soms van hartelust mee, al zijn het niet enkel psalmen die gezongen worden. Maar een Psalm? Die is van een hoger niveau: het niveau van Gods Woord. En hoe dikwijls is de Psalm niet een bron van troost in moeite en verdriet en...op een sterfbed.

K. Hoefnagel

Vernieuwing en verwarring (5)

Hoe kon het toch gebeuren dat ds. R. Kok, deze door velen gewaardeerde predikant, werd geschorst vanwege onzuiverheid in leer en prediking, terwijl hij zich beriep op onverdachte predikers uit het verleden, geciteerd door niemand minder dan ds. G.H. Kersten?

Dat was de vraag waarmee ik mijn bijdrage de vorige keer besloot. Ik ben nog bezig met u te lezen in de boeiende dissertatie die ds. M. Golverdingen wijdde aan de ontwikkelingen in de Gereformeerde Gemeenten in de jaren 1946 tot 1950. Centraal daarin staat het geding rond de Veenendaalse ds. R. Kok. Na veel moeizame verwikkelingen en tal van voorafgaande kerkelijke vergaderingen besluit de Generale Synode op 12 januari 1950 ds. Kok te schorsen in zijn ambtsbediening. Ds. Golverdingen toont met de feiten aan dat dit op een kerkordelijk onjuiste manier gebeurt. Er vindt geen ordelijk onderzoek naar de gronden van de beschuldigingen plaats. Een procedure van hoor en wederhoor ontbreekt. Het oordeel van de synode wordt niet onderbouwd op grond van Schrift en confessie. En vooral: de synode is bewust samengesteld door broeders die bij voorbaat contra ds. Kok zijn. Daarbij: de schorsing van ds. Kok vindt plaats bij mondelinge stemming tegen de achtergrond van de onuitgesproken dreiging dat iedere ambtsdrager die tegen de schorsing zou stemmen, zelf ook het risico van een schorsing loopt. Al met al: zeer onzorgvuldig, een kerkelijke vergadering onwaardig. Blijft bij dit alles de vraag: hoe kon het zover komen? Wat is de directe oorzaak van deze trieste gebeurtenis? Veel jaren had ds. Kok een alom gerespecteerde plaats in de kring van de gemeenten gehad. Zijn bediening in de Gereformeerde Gemeenten telde al bijna 35 jaren.

De oorzaak van de kerkelijke maatregel, zoals ze doorgaans onder woorden wordt gebracht, luidt dat ds. Kok in prediking en geschriften het algemene

aanbod van genade en de beloften van Gods verbond vereenzelvigt. Geen onderscheid maakt tussen deze beide dus. Het was een aangelegen punt. Immers in 1931 had de Generale Synode van ds. Koks kerkgemeenschap uitgesproken dat het verbond der genade staat onder de beheersing van de verkiezing ter zaligheid. Het wezen van het verbond geldt daarom alleen de uitverkorenen en geldt nooit 'het natuurlijk zaad.' Aldus de leeruitspraak van zo'n twintig jaar eerder. De prediking en publicaties in de jaren veertig binnen de Gereformeerde Gemeenten lieten een zekere verabsolutering van deze stellingname zien. Dat was zeker het geval toen in 1943 dr. C. Steenblok naar de kring der gemeenten overkwam.

De accenten in de prediking van ds. Kok echter lagen meer in een bewogen appel op het hart, een hartelijke oproep tot geloof en bekering en een aanbidding van het heil in Christus aan allen en een ieder. De grond voor deze voorstelling vond de Veenendaalse prediking in de belijdenis van de algenoegzaamheid van Christus' offerande. En hier schuurde het met de gebruikelijke prediking binnen de Gereformeerde Gemeenten. Er ontstond achterdocht en kwaadspreken aangaande de prediking van ds. Kok. Zelfs klonken er beschuldigingen als 'arminiaans' en 'zielsmisleidend'. En dat terwijl Kok nooit enige afstand genomen had van de uitspraken van 1931. En van de zogenaamde leer van de drie verbonden heeft hij altijd afstand genomen.

Wel moet gezegd worden dat ds. Kok niet zelden slordig was in zijn bewoordingen. Veel uitdrukkingen die hij deed, waren voor meerdere uitleg vatbaar. Ook zijn onverzettelijke karakter heeft eraan meegewerkt dat de geschil-

len op de spits werden gedreven. Maar vooral maakt ds. Golverdingen in zijn boek duidelijk dat het binnen de Gereformeerde Gemeenten ontbrak aan een bijbels-theologische doordenking van de begrippen die men hanteerde. Be-doelde iedereen hetzelfde als het ging over de prediking van Gods beloften?

Bekend is dat iemand als ds. G.H., Kersten (die overigens in 1950 niet meer leefde) veel waardering had voor de visie op verbond en prediking van de hervormde ds. I. Kievit. Deze legde in de lijn van Joh. Calvijn veel meer nadruk op de belijdenis van de twee-erlei kinderen des verbonds. Hij en veel anderen in zijn kring brachten een duidelijk onderscheidende prediking.

Opmerkelijk was de reactie op de schorsing in het Gereformeerd Weekblad, het landelijk kerkblad dat het stempel van ds. I. Kievit droeg. "Wat bedoelt de synode van de Gereformeerde Gemeenten met de veroordeling van de stelling dat het aanbod van genade niet vereenzelvigd mag worden met de beloften? Want men predikt daar toch een aanbod van genade. En wat is dan de inhoud van dat aanbod van genade? Dat mag toch wel eens duidelijk uiteengezet worden. De inhoud van het aanbod van genade kan toch niet anders zijn dan de verkondiging van het evangelie, dat de Heere Jezus gekomen is om zondaren zalig te maken. Zoals Paulus schrijft aan Timotheüs: Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken. En men zal toch niet kunnen ontkennen dat dit aanbod van genade iets met 'beloften' te maken heeft. Men kan toch geen aanbod van genade brengen zonder de 'beloften'!"

J.M.J. Kieviet

Een nieuw gezang

Het is al weer even geleden dat ik met u gedacht over het zingen van gezangen in de eredienst. Een lezer zat met een vraag naar aanleiding van wat ik toen schreef. De gedachte daarin was voor mij vrij nieuw en daarom ga ik er nog eens nader op in.

Ook omdat onze kerken midden in deze problemen zitten.

Onze broeder had wel met instemming meegelezen, maar de volgende vraag kwam bij hem boven: Psalmen zijn geïnspireerd door Gods Geest, gezangen niet. Maar geldt van de preek eigenlijk niet iets soortgelijks? De preek op zich is ook niet geïnspireerd; dus mogen we deze eis dan wel stellen aan de liederen die we zingen? Dit klemmt temeer omdat we zonder het Nieuw-Testamentische lied niet met naam en toenaam kunnen zingen over de Heere Jezus.

Ik kan wel begrijpen dat een soortgelijke vraag opkomt. Het onderwerp is onverminderd actueel. Recent heeft ook de Wekker zich gemengd in de discussie. Daarin komen voor- en tegenstanders aan het woord. De een is voor, de ander tegen. Ik heb veel sympathie voor de mening van een Urker broeder die zijn verbondenheid met de psalmen uitsprak. Het geheel echter in ons orgaan leek me niet verder te komen dan de Areopagusfeer, waarin geen ander doel wordt bereikt dan dat van de vrijblijvendheid.

De preek is niet geïnspireerd. Die gedachte op zich ontstelde me toch wel enigermate. Er wordt aan de verkondiging in Gods Woord buitengewoon veel aandacht besteed. Alom in de Schrift klinkt de eis om te prediken. Dat deden profeten en apostelen. In zondag 25 wordt gesteld dat de Heilige Geest het geloof werkt door de verkondiging van het heilig Evangelie en het sterkt door het gebruik van de sacramenten. Hier wordt groot gewicht gehecht aan de prediking. In het bevestigingsformulier wordt dit alles onderstreept. God heeft Zijn dienaren de bediening der verzoening gegeven en heeft het woord der verzoening in ons gelegd.

Niettemin kan ik niet ontkennen dat de preek niet geïnspireerd is. Die gedachte maakte bij mij wel wat los. Het Woord is wel geïnspireerd, de preek op zich niet. Dus is het van het grootste belang hoe de dienaren spreken en preken. Gods Woord beveelt hen de gezonde leer te spreken, dwalingen te weerleggen en mensen te bestraffen en te vermanen. Er worden ongetwijfeld massaal veel preken gehouden in Nederland die de kern van de waarheid aantasten. Dat is niet het geval als u denkt dat overal wel wat goeds in zit. Helaas denken veel mensen zo over de prekerij in ons land, ook in onze kerken. Zelfs de voorganger die zuiver

het Woord brengt, zal zich bewust zijn dat zijn preken vaak dit verheven doel niet bereiken. Maar hij zal toch ook met de apostel moeten en kunnen zeggen dat hij in principe de gemeente “al de raad Gods “ heeft voorgehouden.

Ik vrees dat onze broeder aanvoelt dat de prediking in meerdere gevallen devalueert. Ik geef hem en anderen het advies om toch geen voet te geven aan deze op zich gevaarlijke gedachte. Zonder dit te bedoelen kan toch die gedachte ondermijnend werken. Want de hoorder is gehouden aan die prediking. Hij zal eenmaal naar dat woord geoordeeld worden. Paulus sprak in Efeze duidelijke taal over zijn prediking. De gemeente is weliswaar geroepen de zuiverheid van de preek te toetsen, maar we verzeilen in subjectief vaarwater als we de preek als een menselijke vertolking zien. De prediker heeft een lastbrief; hem is de bediening van het Woord toevertrouwd. De Kerk heeft dat geconstateerd. Dat is niet altijd een garantie, maar als de Kerk of de kerkenraad (door middel van de handdruk) instemt, dan is er sprake van ambtelijke volmacht en bevoegdheid. Het is om deze reden dus ook zo van belang dat de kerk zuiver is en Bijbels denkt. Als dat niet zo is, is het hek van de dam. Als de gemeente geen oren meer aan het hoofd heeft, wordt alles vermenselijkt. Ik wil hiermee duidelijk maken dat we preek en lied niet op een lijn kunnen stellen.

Ik begrijp echter wel dat er, menselijk gesproken, vragen liggen op dit terrein. Als de preek niet in menselijk opzicht waterdicht is en niet echt duidelijk maakt wat de wil van God is, dan zou dat, aldus de gestelde vraag, toch ook het geval kunnen zijn met de liederen die gezongen worden? Zowel in de preek als in het lied kunnen vreemde leringen insluipen. Meten we niet met twee maten als we wel de (vrije) preek en niet het vrije lied accepteren? Moet het gevolg daar dan niet van zijn dat we dus het vrije lied, mits duidelijk beproefd, kunnen gebruiken in de dienst? We doen dat in een ander verband allemaal wel eens. Thuis en op school hebben we er geen moeite mee als er vrije liederen gezongen worden, mits deze geestelijk helder zijn. Dat gebeurde in mijn jeugd evengoed als nu. Dominees konden gerust gezangen citeren en sommigen deden dat zelfs heel vaak. We zongen thuis ook uit Johannes de Heer. Naast

en na de psalmen zijn vrije lieden, mits deze de toets van de Schrift kunnen doorstaan, ook geliefd.

Maar waarom heeft dan Hendrik de Cock zich zo fel gekeerd tegen de gezangen? Je zou hier ook de vraag kunnen stellen waarom wij ons dan weer zo distantiëren van zijn gedachtegoed?

Waarom toch geen vrije liederen? Ik stelde al dat we de eredienst zo zuiver mogelijk moeten houden. Men heeft altijd het gevaar gevoeld dat door het vrije lied een vrije leer wordt ingevoerd. Bijvoorbeeld: vrije liederen hebben grosso modo een neiging naar algemene verzoening. Dat is onmiskenbaar. Er schuilen veel remonstrantse tendensen in. We houden dit buiten de dienst om prediking en gezang zuiver te houden.

Een tweede argument zie ik in de praktijk van deze dag. Als mensen naar het vrije lied toe willen, komen ze door-gaans terecht bij opwekkingsliederen. Dat wijst de praktijk van onze kerken duidelijk uit. Een kerkelijk orgaan, ook het onze, moet daaraan leiding geven en de zaken niet open laten liggen. Waarom moet het daar nu op uit lopen? Omdat velen in onze dagen de geestelijke instelling van "Opwekking" delen. Omdat het vrije en het denken vanuit de mens en zijn mogelijkheden wordt nagestreefd. Omdat we ook

Wat voor mij een mogelijkheid is, lijkt voor van den Belt een werkelijkheid? Ik meen dat elke verandering toetsing nodig heeft.

de diepten van de psalmen niet meer verstaan. Psalmen kunnen evenzeer uit volle borst juichen en de vreugde in de Heere bezingen en Hem de dank brengen, maar zij hebben de beleving van het oprechte geestelijke leven in zich. De meest ellendige, de meest ontdekte zondaar kan deze meezingen en hij vindt daar zijn hart in terug, maar hij wordt alleen maar ellendiger en eenzamer als hem een opwekkingsbundel op de lippen wordt gelegd. Het zijn twee werelden. Er zijn uitzonderingen, zeker, maar de strekking ligt wel deze kant op.

Ik voel mee met de vraagsteller maar ik weet dat hij mij toestemt dat preek en lied toch twee verschillende zaken zijn. Hopelijk mag dat ons allen leiden tot de geestelijke doorleving van de psalmen. Het kan niet anders: de psalmen uit de diepten zijn Gods volk lief en dierbaar. En willen we zingen van Christus, dat kan zeker wel. "Gij hebt weleer van Hem Die Gij geheiligd had, gezegd in een gezicht dat zoveel troost bevat, Ik heb bij ene Held voor Israël hulp beschoren".

Deze psalm is heerlijk messiaans.

Mijn overtuiging berust mede dus ook op een voorzichtige benadering van vrije liederen. Ik aanvaard de goede daaronder, maar ik wijs ze als geheel wel af voor gebruik in de eredienst.

Dus ik heb ook bezwaren tegen de door Dr. Van den Belt voorgedragen mening dat veranderingen uiting zijn van het werk van Gods Geest. Dat geldt zeker wel van die ene grote verandering, namelijk dat we veranderd moeten worden door de vernieuwing van het gemoed. Maar juist daaraan hebben we zo grote behoefte en deze vernieuwing wordt bepaald niet van de daken gepredikt. Ik vind het heel onvoorzichtig om in het algemeen deze gedachte te verbreden. Ik meen ook dat Gods Woord ons een tegengestelde weg wijst. De praktijk bevestigt dat duidelijk.

Veranderingen zijn goed, als deze voortkomen uit de werking van Gods Geest. Wat voor mij een mogelijkheid is, lijkt voor van den Belt een werkelijkheid? Ik meen dat elke verandering toetsing nodig heeft. Dat ook alles gezien moet worden tegen de achtergrond van onze tijd. Veranderingen worden tegenwoordig meestentijds ingegeven niet door de Geest, maar door de tijdgeest.

Van den Belt meent dat de reformatie thans door de meeste reformatorische christenen zou worden geschuwd. Dat wijst de armoede van ons allen aan. Maar hij zelf zou een verandering als de Afscheiding weer niet willen onderschrijven. Dus gaat ook hij selectief te werk. Hopelijk zal hij bij nog nader inzien, dit ook willen erkennen en met hem de Gereformeerde Bond en voorts allen die de Heere liefhebben uit een nieuw hart.

Tenslotte: wij allen zingen toch al veel eeuwen: Zingt, zingt een nieuw gezang de Heere! Telkens worden zulke nieuwe gezangen geboren in het hart van Gods kinderen, juist als zij de oude psalmen zingen.

De preek moet in onze dagen weer gebracht worden op het niveau van het "Alzo spreekt de Heere". Het lied moet tot datzelfde niveau verheven worden. Het is maar het beste als we deze psalm kennen: "De Heere is mijn Psalm". Dat is de mooiste psalm!

P. Roos

Hoort naar Mijn stem

Jeremia 7:23^a

“Maar deze zaak heb Ik hun geboden, zeggende: Hoort naar Mijn stem.”

Het gehoorzamen aan de stem van God is veel belangrijker dan het brengen van offers. Samuël sprak tot Saul in 1 Sam. 15:22 ‘Zie, gehoorzamen is beter dan slachtoffer, opmerken dan het vette der rammen.’ De Heere heeft nooit de offers geboden als de voornaamste zaak, maar de voornaamste zaak die God geboden heeft is het gehoorzamen aan Zijn stem. Het horen naar Gods stem is het eerste en wezenlijke in het dienen van God.

Gehoorzaamheid

De stem van God betekent Zijn geopenbaarde wil, Zijn geboden en wetten, vooral de zedelijke geboden. Mensen maken hun wil duidelijk door met hun mond bevelen en geboden te geven. Zo worden Gods bevelen en geboden Zijn stem genoemd. God heeft door Zijn almacht bijvoorbeeld bij de Sinaï het geluid van een stem gebruikt. In Deut. 13:4 eiste Mozes van het volk de geboden des Heeren te houden en Zijn stem gehoorzaam te zijn. Het horen van Gods stem houdt in het gehoorzamen aan Gods stem. De voorvaders heeft God geboden Hem te gehoorzamen. Israël moest de tien geboden horen en gehoorzamen. Heel vaak heeft de Heere dat herhaald tijdens de woestijnreis. Het niet horen naar Gods stem is een overtreden van het verbond. Op Adam rustte al voor de zondeval de plicht de stem van zijn Schepper te gehoorzamen. Die plicht rust op ieder schepsel. Uit dankbaarheid dient Gods stem gehoorzaam te worden. Zonder gehoorzaamheid behagen de offers de Heere niet. Inwendige godzaligheid staat hoger dan uiterlijke godsdienstigheid. Bij Juda was alleen het uiterlijke aanwezig, het inwendige ontbrak. Zo lezen we bijvoorbeeld in Hosea 6:6 ‘Ik heb lust tot weldadigheid en niet tot offer, en tot de kennis Gods meer dan tot brandoffers.’ De Heere is een Geest en wil gediend worden in Geest en waarheid. God gehoorzamen is een eeuwigdurend gebod, het gold voor de zondeval, het geldt na de zondeval en het zal gelden tot in eeuwigheid. De offers hadden tijdelijke betekenis, zij wezen heen naar de Messias.

Toepassing

Ook wij moeten de inwendige godsdienst belangrijker vinden dan uitwendige zaken. Het inwendige wordt vaak verwaarloosd. Hellenbroek schrijft dat er in zijn tijd een rampzalig verval was in de kerk. “De inwendige godsdienstigheid, de ware godvruchtigheid, de geestelijke godsdienstigheid van de ziel, die ziet men als verbannen uit het midden van ons christendom; daar is niets meer dan een loutere gedaante, een uiterlijke schijn van hetgeen dat in zijn kracht wordt verloochend. Bijna alles wat er in Gods kerk over is, is een uiterlijke belijdenis met de lippen, dat er de Gereformeerde waarheid nog geleerd en gepredikt

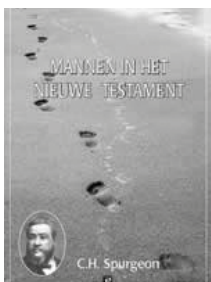
wordt en dat men uiterlijk nog enige godsdienstplichten waarneemt. Maar zoek eens verder naar de godsdienst van de ziel, naar inwendige godzaligheid, en die zult u nauwelijks of niet ontmoeten. Zie eens naar verreweg het grootste aantal der mensen en u zult vinden dat zij goddeloos, werelds en openbaar zondig zijn. Ga dan nog verder tot een ander gedeelte: dat zal uiterlijke vroomheid, een burgerlijke godzaligheid vertonen. Maar dat zal ook alles zijn. Het zal de godsdienst waarnemen indien geen beletsels van de zijde van de wereld dit verhinderen. Het zal uiterlijk zonder belediging van zijn medemens leven zolang als het niet door een gelegenheid tot kwaaddoen wordt aangezet. Maar komen er eens gelegenheden, dat men God niet dienen kan zonder iets van wereldse voordelen kwijt te raken, zonder tijdelijke bezigheden te verzuimen, bevindt men zich in tijden en plaatsen waar men rondom door de wereld, door de zonde wordt verleid, zo zal men zien dat het tevoren alles uitwendig was, dat men dan de wereld zal volgen, dat men geen ware godzaligheid, geen inwendige godvruchtigheid tonen zal, als het er het meest op aankomt. Deze mensen vormen het grootste gedeelte na de openbare goddelozen. De derde soort die over zal zijn is zeer gering. Ik bedoel hen die echt begrijpen dat het horen van Gods stem betekent die stem geestelijk te gehoorzamen en dat inwendig dienen het voornaamste is en die dat ook metterdaad in praktijk brengen.” In de eerste tijd van de Reformatie werd veel inwendige godzaligheid gezien. God werd uitwendig, maar vooral ook inwendig gediend. Maar wat is dat veranderd. Er is nauwelijks inwendige godvruchtigheid over. Er is sprake van een gedaante van godzaligheid, de kracht ervan ontbreekt. Hellenbroek vreest dat de Heere door verdrukking tot de godvruchtigheid van de voorvaders zal doen terugkeren. Hoort naar Gods stem. Laat geveinsdheid en uiterlijke schijn verre van u zijn. Wees wel uitwendig godsdienstig, maar vooral inwendig. Dat eist en verwacht de Heere van u. “Zo zal de Heere een welgevallen hebben in uw godsdienst. Hij zal u wel doen gelijk onze vaders en nog lang een volk doen zijn van Zijn verlustiging.”

A. van Heteren

Ruth Bryan & ds. Arthur Triggs, De verborgenheid der godzaligheid. Briefwisseling tussen een maaier en een arenraapster, gebonden, 304 blz., € 24,90, Brevier uitgeverij, Kampen, ISBN 9789491583261.

Het boek begint met een gedegen historische inleiding. De verschillende opvattingen in het kerkelijke leven ten tijde van Ruth Bryan worden beschreven. Ruth Bryan is bekender geworden dan haar vader die predikant was in Nottingham. Ruth leefde van 1805- 1860. Er wordt informatie gegeven over de woonplaats van Ruth: Nottingham en over de kerkelijke gemeente waartoe zij behoorde: Sion Chapel. Voor zover er iets bekend is van de predikanten die hier gediend hebben, wordt dit weergegeven. Tijdens de vacante periode van ongeveer 20 jaar in Nottingham heeft ds. Arthur Triggs veel invloed gehad op het geestelijke leven van Ruth. Zij hebben elkaar veel brieven geschreven. Deze brieven, die in dit boek gepubliceerd zijn, zijn eerder in een kerkblad verschenen, maar nog nooit in boekvorm. De briefwisseling tussen Ruth en ds. Triggs is leerzaam en inhoudsrijk. Ruth Bryan stond een bevindelijke prediking van zonde en genade voor in de geest van Gadsby en Philpot. Zij vond haar rust alleen in het volbrachte werk van Christus en wist dat haar zaligheid in Hem volkomen vast lag. Ruth kon zich vinden in de bevindelijke prediking van Gill en zijn navolgers, maar ging niet mee met al hun leerstellingen. Zij behoorde tot de zogenaamde 'high calvinists' de minder uitgesproken stroming die strikt aan de gereformeerde leer vasthield, zoals bijvoorbeeld geformuleerd in de Dordtse Leerregels en de Westminster belijdenisgeschriften. Tenslotte geven wij een kenmerkend citaat door uit een brief van Ruth dat we lezen op blz. 82 en 83 "Aangezien mijn vertroosting overvloedig zijn geweest en het jubeljaar is aangebroken, heeft het Zijn Goddelijke Majesteit goed gedacht mij voortdurend te laten zien dat ik niet moet geloven in mijn geloof, mij verblijden in mijn blijdschap, rusten op mijn hoop of mij vermaken in mijn zoete gewaarwordingen van liefde, maar dat ik door, boven en verder dan dit alles moet gaan, tot mijn lieve Jezus, de Fontein en het Fundament, uit Wie ik moet ontvangen en op Wie ik al mijn gewicht moet laten rusten. Ja, op alle uitwendige vertroosting – hoe wettig ze ook zijn – staat zó de dood geschreven, dat ik mijn Christus moet genieten, anders zijn ze voor mij maar lege bolsters en schaduwen."

C.H. Spurgeon, Mannen in het Nieuwe Testament, paperback, 126 blz., € 8,45, Uitgeverij P. Boekhout, Tholen, ISBN 978-90-75957-67-9.

In dit boek zijn zeven preken van Spurgeon opgenomen. De preken gaan over Simeon, de blinde bedelaar, de eerste vijf discipelen, de eerste verschijning van de Heere Jezus voor

Pilatus, Paulus, de hoofdman over honderd en Stefanus. We horen en lezen in onze tijd veel over vervolging en verdrukking van christenen in meerdere landen op het wereldrond. Sommigen komen op een wonderlijke wijze vrij, anderen worden omgebracht door hun vijanden. Daarom wil ik iets doorgeven uit de preek van Spurgeon over Stefanus. Terecht lezen we op blz. 110 dat het niet gaat over Stefanus, maar over de kracht van de Heilige Geest in Stefanus. Op blz. 116 staat dat Stefanus neerknielt en bidt door de kracht van de Heilige Geest: 'Heere, reken hun deze zonde niet toe!' Spurgeon zegt: "Het is het merkteken van een christen om geduldig te sterven met vergeving op zijn lippen." Dat is het werk van de Heilige Geest in hen. Het is onbegrijpelijk voor de wereld dat dit gebeurt. Paulus hoorde dit gebed. Spurgeon zegt dat Paulus door dit sterfgebed voor God geboren werd (blz. 117). Tenslotte geven we enkele regels weer die we aantreffen op blz. 124 "We zien dat de verschijning van Jezus in de hemel de stenen niet tegenhield. Toen de Zoon des mensen met Sadrach, Mesach en Abednego in de brandende vuuroven verscheen (Daniël 3:25), verbrandde het vuur de drie heilige kinderen niet. Bij deze gelegenheid verbrandt het vuur Stefanus echter wel, hoewel de Zoon des mensen erbij is. Stefanus' leven wordt niet gespaard. Hij sterft, net zoals gebeurd zou zijn als Jezus er niet bij was geweest. Dat is hoe het in deze bedeling gaat. De Heere Jezus komt niet tot ons om te voorkomen dat wij moeten lijden of om ons verdriet weg te nemen. Echter, Hij houdt ons daarin staande."

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email:

webwinkel@evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting **Bewaar het Pand**.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,

Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978

E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116

E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 17,50 per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 17,-per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Psalm 48 : 10

*"O God, wij gedenken Uwer weldadigheid in het midden
Uws tempels".*

De kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk 'Eben-Haëzer' op Urk deelt u met grote dankbaarheid mee, dat het op 28 Juni j.l. veertig jaar geleden was dat zijn oud-herder en leraar

Prof. dr. A. Baars

in het ambt werd bevestigd. Ruim zeven jaar heeft hij in getrouwheid de gemeente mogen dienen. Met grote dankbaarheid denken wij daaraan terug. Zijn arbeid is velen in de gemeente tot zegen geweest. Wij hopen van harte, dat hij nog vele jaren in onze kerken het Woord van God mag bedienen. We wensen hem samen met vrouw en (klein)kinderen voor de toekomst Gods onmisbare zegen toe

Ds. A.C. Uitslag, preses.

Oudl. W.L. Metz, scriba.

Bouw mee aan een bloeiend diaconaat in 2020

Op 17 mei jl. zijn de resultaten van het onderzoek 'Help!' gepresenteerd. Een gezamenlijk onderzoek van de CGK, NGK en GKv, uitgevoerd door het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken. Het onderzoek markeert een uniek en belangrijk moment. Er verandert veel in de zorg in Nederland en er komt veel op de samenleving af waar we als kerken ook mee te maken krijgen. Verder bleek eind 2013 dat het diaconale beleid van de drie kerken vrijwel naadloos in elkaar kon worden geschoven en elkaar ook nog eens prachtig aanvulde en verrijkte. Tenslotte is in dit onderzoek ook nadrukkelijk de stem van gemeenteleden meegenomen. We zijn heel blij met de grote betrokkenheid vanuit onze kerken en willen alle deelnemers (maar liefst 505 diakenen en 2701 gemeenteleden hebben de enquête ingevuld) daarvoor hartelijk bedanken! De kernvraag van het onderzoek was: Hoe functioneert de diaconale zorg nu en hoe zou een bloeiend diaconaat er in 2020 moeten uitzien? Kort een aantal belangrijke conclusies uit het onderzoek:

Meer naar buiten

Bijna de helft van alle respondenten geeft aan dat het huidige diaconaat vooral gericht is naar binnen toe. Maar bijna 80% van alle respondenten wil dat de kerk meer aandacht geeft aan het diaconaat buiten de kerk. Het interne diaconaat scoort een mooie 7,5 maar het diaconaat naar buiten scoort slechts een 5,7.

Samenwerken

De respondenten geven aan dat het diaconaat naar buiten toe goed moet worden georganiseerd door de kerk. Samenwerken met diverse organisaties is daarbij van belang.

Gerechtigheid

Er is in het onderzoek ook gekeken naar hoe het belangrijke Bijbelse thema gerechtigheid in ons leven vorm krijgt. In de praktijk blijkt dat lastig te zijn. In hoeverre sluiten onze daden aan bij onze woorden? (Hoeveel eerlijke kleding hangt er in uw kast? Hoe lang doet u met uw mobiel? Enz.) Daar ligt voor ons nog wel een grote uitdaging voor de toekomst.

Gemotiveerd

Uit het onderzoek blijkt verder dat als het om diaconaat gaat onze motivatie groot is! (Gebrek aan) tijd blijkt vervolgens de belangrijkste belemmering te zijn. Dat heeft soms ook met prioriteit te maken. Hoe belangrijk vinden we zorgen voor diegene die het minder heeft, vergeleken met andere activiteiten in onze volle agenda's? Het is belangrijk dat diakenen de gemeente bewust 'maken' dat elk gemeentelid 'diaken' is.

De diaken anno 2020

Ruim driekwart van de gemeente vindt dat diakenen zich meer moeten richten op o.a. toerusten en stimuleren en minder zelf betrokken moeten zijn bij de uitvoering. Gemeenteleden willen graag aangesproken worden op hun expertise! Opvallend is dat er vrijwel geen verschil is gevonden tussen de drie deelnemende kerken (CGK, NGK en GKv). Dat geeft ruimte om ook in de toekomst gezamenlijk te werken aan een bloeiend diaconaat. U doet toch ook mee?! Het volledige artikel en het onderzoeksrapport kunt u inzien op www.diaconaat2020.nl.

*Rust en ontspanning
in de prachtige
Vulkaaneifel!*

*dichtbij
Friedensstimme-gemeente*

**Ruime
appartementen te
huur**

Inl.: 0049-6594258990 en

www.huizesolagratia.nl

VAN STAVEREN

Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar
en in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Bestel vrijblijvend het boekje "Mijn laatste wens"
www.vanstaverenbegravenisverzorging.nl

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

**Bewaar
het Pand**

*Ook een
abonnement?
Kijk in de colofon!*